DOMSTOLENS DOM (FØRSTE AFDELING)
AF 27. MAJ 1982 [1]

Provveditorie Marittime S. Giacomo S.p.A. mod Amministrazione delle Finanze dello Stato — Dogana di Genova (anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Tribunale di Genova)

»Eksportafgift for sukker — forfaldstidspunkt«

Sag 196/81

Sammendrag

Landbrug — fælles markedsordning — sukker — afgifter ved udførsel — forfaldstid senest ved tidspunktet for opfyldelsen af toldformaliteterne — opkrævning på et senere tidspunkt — skyldens bortfald — ikke antaget

(Kommissionens forordning nr. 1076/72, art. 3, stk. 2)

Udtrykket »forfalder senest« ved tidspunktet for opfyldelsen af toldformaliteterne, jf. artikel 3, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1076/72 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende afgifter ved udførsel af sukker, skal fortolkes således, at det ikke indebærer afgiftskravets bortfald, men sigter på den situation, da tidspunktet for afgiftskravets fastsættelse, og følgelig for dets forfaldstid, ligger før den dag, da toldformaliteterne opfyldes. Afgiftens beregning og selve opkrævningen, det vil sige dens erlæggelse, kan derfor ske på et senere tidspunkt.

I sag 196/81

angående en anmodning, som Tribunale di Genova's første afdeling for borgerlige sager i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

PROVVEDITORIE MARITTIME S. GIACOMO S.P.A., Milano,

1 — Processprog: Italiensk.

mod

AMMINISTRAZIONE DELLE FINANZE DELLO STATO — DOGANA DI GENOVA (toldmyndighederne i Genua)

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 3, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1076/72 af 25. maj 1972 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende afgifter ved udførsel af sukker og om ændring af Kommissionens forordning (EØF) nr. 2637/70 (EFT 1972 II, s. 452),

har

DOMSTOLEN (første afdeling)

sammensat af afdelingsformanden G. Bosco, dommerne A. O'Keeffe og T. Koopmans,

generaladvokat: G. Reischl
justitssekretær: J. A. Pompe, assisterende justitssekretær

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

Sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt de i henhold til artikel 20 i statutten for Domstolen indgivne indlæg kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og skriftveksling

1. Rådets forordning nr. 1009/67 om den fælles markedsordning for sukker (EFT 1967, s. 281) fastsætter i artikel 16, stk. 1, som affattet ved Rådets forordning nr. 607/72 af 23. marts 1972 (EFT 1972 I, s. 233) følgende:

»Såfremt cif-prisen for hvidt sukker eller for råsukker er højere end tærskelprisen, opkræves der ved udførslen af den pågældende vare en eksportafgift, som svarer til prisforskellen.

Er der fare, at hele Fællesskabet eller et område inden for Fællesskabet ikke

længere kan forsynes med sukker til priser, som ikke overstiger tærskelprisen, kan der fastsættes opkrævning af en særlig eksportafgift på den pågældende vare. Anvendelsen af bestemmelsen i dette afsnit udelukker anvendelsen af bestemmelserne i det foregående afsnit [Sondringen mellem eksportafgift og særlig eksportafgift blev ophævet ved forordning nr. 3330/74].

Medmindre Rådet efter den i stk. 3 fastsatte fremgangsmåde bestemmer andet, er den eksportafgift eller den særlige afgift, der i givet fald skal opkræves, den, der gælder på udførselsdagen.«

Disse afgifter havde til formål at sikre Fællesskabet tilstrækkelige forsyninger af sukker, ved at modvirke eksport i perioder, hvor stigninger i verdensmarkedspriserne gjorde det fordelagtigt at eksportere.

Kommissionens førnævnte forordning nr. 1076/72 indeholder gennemførelsesbestemmelserne vedrørende disse eksportafgifter. Forordningens artikel 3 er affattet som følger:

»1. Når undtages de tilfælde, i hvilke den særlige eksportafgift fastsættes inden for en licitationsordning, er de i artikel 1 nævnte afgifter de, som er gældende på dagen for afslutningen af de toldformaliteter, der er omhandlet i artikel 8, stk. 2, andet afsnit, litra b), i Kommissionens forordning (EØF) nr. 1373/70.

2. Eksportafgifterne opkræves af den medlemsstat, på hvis område de i stk. 1 nævnte toldformaliteter finder sted. De forfalder senest ved tidspunktet for opfyldelsen af de nævnte toldformaliteter.«

Som afgifter gælder de afgifter, der finder anvendelse på dagen for afslutningen af toldformaliteterne som angivet i artikel 15, stk. 5, i Kommissionens forordning nr. 1373/70 af 10. juli 1970 om fælles gennemførelsesbestemmelser for import- og eksportlicenser samt forudfastsættelsesattester for landbrugsvarer, for hvilke der gælder en ordning med fælles priser (EFT 1970 II, s. 382), nemlig

»... dagen, på hvilken toldstedet godkender det dokument, hvorved anmelderen erklærer at ville foretage eksport af de omhandlede varer ... eller at ville stille produkterne under toldkontrol ...«

2. Provveditorie Marittime S. Giacomo S.p.A., der provianterer rutepassagerskibe tilhørende rederiet Italia og har hjemsted i Milano, eksporterede i tidsrummet august-december 1974 flere partier sukker til Schweiz, i alt 261 033 kg. Der blev ikke opkrævet afgifter i forbindelse med eksporterne.

I januar og februar 1975 besluttede toldmyndighederne i Genua at opkræve afgifter i henhold til forordning nr. 1009/67 med i alt 151 038 885 lire, som ved en fejl ikke var blevet opkrævet i forbindelse med opfyldelsen af toldformaliteterne.

Der er strid mellem hovedsagens parter om de omhandlede varers oprindelse. Giacomo har gjort gældende, at disse varer, som var oplagt i et privat frilager i Genua-Rivarolo, havde forskellig oprindelse og var blevet indlagt i lageret som »udenlandsk vare« Selskabet har endvidere gjort gældende, at det fik godken-

delse fra toldvæsenet til at bringe varerne i fri omsætning. Afgiftsmyndighederne har gjort gældende, at det omstridte sukker havde oprindelse i Fællesskabet.

Giacomo indbragte betalingspålæggene om told for Tribunale di Genova, idet selskabet gjorde gældende, at skattemyndighedernes krav var retsstridige, hvorved selskabet navnlig påberåbte sig artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1076/72, der udtrykkeligt angiver det tidspunkt, på hvilket afgifterne kan opkræves, nemlig »senest ved tidspunktet for opfyldelsen af de nævnte toldformaliteter«, hvilket ifølge selskabets opfattelse må betyde, at det forhold, at man har undladt at gøre retten gældende, må medføre fortabelse af kravet på afgiften. Da begæringen om udførsel af sukkervarer udtrykkeligt var anført i de af selskabet fremlagte dokumenter, kunne toldmyndighederne have opkrævet de pågældende beløb, da de ekspederede toldformaliteterne, hvis de mente, at eksportafgifterne skulle erlægges. Da toldmyndighederne ikke har krævet erlæggelse af den særlige eksportafgift på tidspunktet for opfyldelsen af toldformaliteterne, har de fortabt deres ret til senere at opkræve beløbet.

Under sagen for Tribunale di Genova har skatte- og afgiftsmyndighederne anerkendt, at dagen for toldformaliteternes opfyldelse er identisk med dagen for toldmyndighedernes godkendelse af import- eller eksportangivelsen, men de mener, at dette indtræder før toldskylden, og at opgørelse og opkrævning af toldafgifterne følger senere. Myndighederne har afvist, at den pågældende fællesskabsbestemmelse har indført præklusion, således at de kompetente myndigheder i medlemsstaten er afskåret fra senere at indkræve en særlig eksportafgift, som på grund af en fejltagelse ikke er blevet opkrævet på tidspunktet for opfyldelsen af toldformaliteterne.

3. Tribunale di Genova fandt, at der forelå et spørgsmål om fortolkning af en fællesskabsbestemmelse, hvorfor den ved kendelse af 25. maj 1981 i medfør af traktatens artikel 177 har udsat sagen og forelagt Domstolen et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1076/72, der bestemmer, at de i forordningens artikel 1 omhandlede eksportafgifter »forfalder senest ved tidspunktet for opfyldelsen af de nævnte toldformaliteter«, hvilket spørgsmål har følgende ordlyd:

»Hvorledes skal ordet 'senest' helt præcist fortolkes? Skal der herved forstås tidspunktet for afgiftsbeløbets fastsættelse eller det tidspunkt, hvor afgiftskravets forfaldstid i egentlig forstand (tidspunktet, hvor ydelsen kan kræves erlagt) indtræder eller ophører?«

Tribunale di Genova's kendelse er indgået til Domstolens justitskontor den 2. juli 1981.

I medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen er der indgivet skriftlige indlæg af Provveditorie Marittime S. Giacomo S.p.A. ved advokat E. Airenti, Milano, af den italienske regering ved avvocato dello Stato I. M. Braguglia og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent R. Wainwright, som befuldmægtiget, bistået af G. Berardis, Kommissionens juridiske tjeneste.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse og har i medfør af procesreglementets artikel 95, stk. 1, besluttet at henvise sagen til første afdeling.

II — Skriftlige indlæg for Domstolen

1. *Provveditorie Marittime San Giacomo S.p.A.'s indlæg*

Selskabet har gjort gældende, at det klart fremgår af artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1076/72, at opkrævningen af eksportafgiften skal ske på tidspunktet for opfyldelsen af toldformaliteterne, dvs. på det tidspunkt, hvor varerne eller de til disse svarende dokumenter fremvises for statens toldmyndigheder. En medlemsstat kan ikke senere opkræve eksportafgifter.

Det har dernæst anført, at efter at de pågældende italienske myndigheder havde givet tilladelse til eksport uden at kræve erlæggelse af fællesskabsafgifterne, idet myndighederne ikke mente, at der skulle betales sådanne afgifter, kan de ikke senere rejse krav over for den erhvervsdrivende, medmindre der foreligger en klar fællesskabsretlig eller national hjemmel hertil.

Selskabet har dernæst henvist til de spørgsmål, som det har foreslået Tribunale at forelægge for Domstolen. For det første er der problemet om den fællesskabsretlige behandling af »udenlandsk« sukker bestemt til »skibsproviantering«. En sådan vare må anses for fritaget for enhver fællesskabsafgift, uanset om den er oplagt på et »offentligt« eller »privat« frilager. Der kan ikke herpå støttes nogen forskelsbehandling, og varer oplagt på privat frilager skal på samme måde som varer oplagt i offentligt frilager betragtes som »statsløse«.

De af sagen omfattede varer kan ikke anses for omfattet af forordningerne nr. 1009/67 og 1076/72. Det fremgår således af tolddokumenterne, at varerne er blevet indført til Fællesskabet som varer bestemt til skibsproviantering, hvorfor de ikke kan anses som en fællesskabsvare. En væsentlig del af sukkerpartiet stammer i øvrigt fra Aosta-dalen, der har sin egen ordning inden for Fællesskabet, hvorfor sukkeret ikke kan anses som fællesskabssukker, idet det efter selskabets opfattelse hører hjemme i et territorium, der til stadighed holdes uden for Fællesskabets territorium.

2. *Den italienske regerings indlæg*

Den italienske regering har anført, at artikel 3, stk. 2, 2. pkt., i forordning nr. 1076/72 ingen støtte yder for det synspunkt, at bestemmelsen har indført en præklusion af afgiftskravet. Bestemmelsen begrænser således ikke en medlemsstats ret og pligt til, når den ved en fejltagelse ikke har opkrævet en afgift på tidspunktet for toldformaliteternes opfyldelse, senere at opkræve afgiften inden for den forældelsesfrist, som eventuelt måtte gælde i medfør af national lovgivning.

»Toldformaliteter« består i fremlæggelse af eksportlicensen for toldmyndighederne (forordning nr. 1373/70's artikel 8, stk. 2, litra b)). Eksportlicensen anses for benyttet, når den er blevet fremlagt for toldmyndighederne, og når disse har godkendt ønsket om eksport. Til opfyldelsen af toldformaliteterne hører ikke, at de til udførsel angivne varer også faktisk passerer Fællesskabets grænse. Varerne kan forblive under toldkontrol, indtil de forlader Fællesskabet (forordning nr. 1373/70's artikel 15, stk. 5, litra b). Herefter skal den omtvistede bestemmelse fortolkes således, at den har til formål at fremrykke det tidspunkt, på hvilket medlemsstatens kompetente myndigheder kan kræve afgiften erlagt, til det tidspunkt, hvor eksportlicensen fremlægges for toldmyndighederne, selv om eksporten rent faktisk endnu ikke er gennemført. Udover at fremlæggelsen af eksportdokumenterne bestemmer afgiftens størrelse, bestemmer den følgelig også det øjeblik, hvor afgiften skal erlægges.

Hverken en sproglig, en logisk eller en analytisk fortolkning af den pågældende bestemmelse støtter, at der sker præklusion. Det forhold, at det påhviler medlemsstaten at opkræve det skyldige beløb indtil »senest« et vist tidspunkt, medfører ikke, at hvis det ikke sker, har medlemsstaten i forhold til borgerne mistet sin ret til at kræve det skyldige beløb erlagt. Da i øvrigt udtrykket »senest« afspejler et ønske om, at afgiftens opkrævning ikke sker senere, ville anvendelse af dette udtryk være forkert, hvis reglerne ikke samtidig hjemlede et tidligere tidspunkt, hvor de skyldige beløb forfaldt. Dette bekræfter, at begrebet må betyde »straks«, dvs. i det øjeblik, hvor toldformaliteterne opfyldes.

Ifølge rådsafgørelsen af 21. april 1970 om Fællesskabets egne indtægter opkræves afgifterne af medlemsstaterne »i henhold til deres nationale love og administrativt fastsatte bestemmelser«, og i 1972 var den delvise harmonisering af sådanne regler ikke engang indledt. Domstolen har på denne baggrund flere gange, herunder i de forenede sager 66, 127 og 128/79 (Salumi m.fl., Sml. 1980, s. 1237) udtalt, at det tilkommer »enhver medlemsstats nationale retsorden at fastsætte de nærmere regler og betingelser for opkrævning af Fællesskabets afgifter i almindelighed og landbrugsafgifter i særdeleshed ...«. Herefter ville en fællesskabsbestemmelse, der uden begrundelse foreskrev præklusionen af statens ret til at opkræve en skyld, være fuldstændig uforklarlig. Desuden ville en sådan præklusion udgøre en undtagelse og fravige gældende principper om opkrævning af fordringer i de forskellige medlemsstater. En fællesskabsordning, i hvilken man havde til hensigt at fastsætte en sådan præklusion, måtte i givet fald indeholde en klar og udtrykkelig bestemmelse gående ud herpå, hvilket ikke er tilfældet her i sagen.

3. Kommissionens indlæg

Kommissionen har anført, at udtrykket »senest« ikke benyttes for at angive en form for fortabelse af afgiftskravet på et givet tidspunkt, men at tidspunktet for

afgiftens fastsættelse og følgelig for kravets forfaldstid ligeledes kan indtræde førend dagen for opfyldelsen af toldformaliteterne, hvilket i øvrigt er det sædvanlige. Det er endvidere indlysende, at opgørelse og opkrævning i egentlig forstand af afgiften, dvs. dens betaling, kan ske på et senere tidspunkt i overensstemmelse med et fast afgiftsretligt princip.

Når fællesskabsreglerne foreskriver betaling af eksportafgifter, betyder den omstændighed, at den pågældende erhvervsdrivende ikke har kendskab til sin forpligtelse med hensyn til sådanne afgifter og heller ikke er blevet underrettet herom, ikke en hindring for afgiftsskyldens opståen hos den pågældende, idet kravet ikke kan afhænge af variable og subjektive faktorer uden at bringe eksportafgifternes økonomiske sigte i fare. At antage, at afgiftsskylden kunne bortfalde, fordi den pågældende embedsmand i forvaltningen ikke samtidig fremsatte krav om betaling, ville fremkalde situationer med helt urimelig forskelsbehandling.

Begrebet bortfald er ukendt på toldområdet, mens begrebet forældelse anvendes af i øvrigt velkendte grunde af hensyn til retssikkerheden. At er krav er forfaldent betyder ikke, at fordringshaveren skal kræve betaling under trussel om kravets fortabelse, men blot, at fordringshaver kan kræve fordringen betalt inden for forældelsesfristerne.

I mangel af en fællesskabsregel på området gælder de nationale bestemmelser med hensyn til fremgangsmåden ved opkrævning af afgifter, og navnlig med hensyn til forældelse. Dette var retsstillingen på tidspunktet for de af denne sag omhandlede forhold.

Først med indførelsen af forordning nr. 1697/79 af 24. juli 1979 (EFT L 197, s. 1), der trådte i kraft den 1. juli 1980, løste Rådet problemet vedrørende inddrivelse »a posteriori« af import- og eksportafgifter, som ikke er blevet krævet af den afgiftspligtige for varer, der er angivet til en toldprocedure, der omfatter sådanne afgifter.

Kommissionen har afslutningsvis foreslået, at spørgsmålet besvares således:

»Udtrykket 'senest' i artikel 3, stk. 2, 2. pkt., i forordning nr. 1076/72 angiver, at den erhvervsdrivendes forpligtelse til at betale eksportafgiften almindeligvis indtræder på dagen for toldformaliteternes opfyldelse, men også kan indtræde tidligere, og i begge tilfælde er der tale om indtræden af afgiftskravets forfaldstid, hvorved forstås det tidspunkt, fra hvilket de pågældende myndigheder kan kræve afgiften erlagt.«

III — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 4. februar 1982 er der afgivet mundtlige indlæg af den italienske regering ved avvocato dello Stato I. M. Braguglia og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved G. Berardis, juridisk tjeneste, som befuldmægtiget.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 1. april 1982.

Præmisser

1 Ved kendelse af 25. maj 1981, indgået til Domstolen den 2. juli 1981, har Tribunale di Genova i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 3, stk. 2, i Kommissionens forordning nr. 1076/72 af 25. maj 1972 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende afgifter ved udførsel af sukker og om ændring af Kommissionens forordning (EØF) nr. 2637/70 (EFT 1972 II, s. 452).

2 Hovedsagen vedrører opkrævning af EF-eksportafgifter ved udførsel til Schweiz i perioden august-december 1974 af nogle partier raffineret sukker. Udførslen blev foretaget af selskabet Provveditorie Marittime San Giacomo, der leverede skibsproviantering til passagerrederiet »Italia«. Varerne var oprindelig bestemt til skibsproviantering og var blevet oplagt på et privat frilager i Genua-Rivarolo, som tilhørte nævnte selskab Giacomo.

3 Der blev ikke opkrævet afgifter ved vareudførslen, dvs. i forbindelse med toldformaliteternes opfyldelse. I januar 1975 krævede toldmyndighederne i Genua imidlertid afgift af selskabet Giacomo, idet myndighederne gjorde gældende, at det beroede på en fejl, at der ikke var blevet opkrævet afgift.

4 Artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1009/67 om den fælles markedsordning for sukker (EFT 1967, s. 281) som ændret ved forordning nr. 607/72 (EFT 1972 I, s. 233) har følgende ordlyd:

»Såfremt cif-prisen for hvidt sukker eller for råsukker er højere end tærskelprisen, opkræves der ved udførslen af den pågældende vare en eksportafgift, som svarer til prisforskellen.

Er der fare for, at hele Fællesskabet eller et område inden for Fællesskabet ikke længere kan forsynes med sukker til priser, som ikke overstiger tærskelprisen, kan der fastsættes opkrævning af en særlig eksportafgift på den pågældende vare. Anvendelsen af bestemmelserne i dette afsnit udelukker

anvendelsen af bestemmelserne i det foregående afsnit. [Sondringen mellem eksportafgift og særlig eksportafgift blev ophævet ved forordning nr. 3330/74].

Medmindre Rådet efter den i stk. 3 fastsatte fremgangsmåde bestemmer andet, er den eksportafgift eller den særlige afgift, der i givet fald skal opkræves, den, der gælder på udførselsdagen.«

Disse afgifter skulle sikre Fællesskabet tilstrækkelige forsyninger af sukker ved at modvirke eksport i perioder, hvor stigninger i verdensmarkedspriserne gjorde det fordelagtigt at eksportere.

5 I Kommissionens forordning nr. 1976/72 (nævnt ovenfor) er der endvidere fastsat gennemførelsesbestemmelser vedrørende eksportafgifter. Forordningens artikel 3 har følgende affattelse:

»1. Når undtages de tilfælde, i hvilke den særlige eksportafgift fastsættes inden for en licitationsordning, er de i artikel 1 nævnte afgifter de, som er gældende på dagen for afslutningen af de toldformaliteter, der er omhandlet i artikel 8, stk. 2, litra b), i Kommissionens forordning (EØF) nr. 1373/70.

2. Eksportafgifterne opkræves af den medlemsstat, på hvis område de i stk. 1 nævnte toldformaliteter finder sted. De forfalder senest ved tidspunktet for opfyldelsen af den nævnte toldformaliteter.«

6 Selskabet Giacomo påklagede toldmyndighedernes betalingspålæg til Tribunale di Genova, som har forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Hvorledes skal ordet 'senest' helt præcist fortolkes? Skal der herved forstås tidspunktet for afgiftsbeløbets fastsættelse eller det tidspunkt, hvor afgiftskravets forfaldstid i egentlig forstand (tidspunktet, hvor ydelsen kan kræves erlagt) indtræder eller ophører?«

7 De afgifter, som er fastsat i førnævnte forordninger, er de afgifter, som gælder på dagen for opfyldelsen af toldformaliteterne, jf. artikel 15, stk. 5, i Kommissionens forordning nr. 1373/70 af 10. juli 1970 om fælles gennemførelsesbestemmelser for import- og eksportlicenser samt forudfastsættelses-

attester for landbrugsvarer, for hvilke der gælder en ordning med fælles priser (EFT 1970 II, s. 382), dvs. dagen

»... på hvilken toldstedet godkender det dokument, hvorved anmelderen erklærer at ville foretage eksport af de omhandlede varer ... eller at ville stille produkterne under toldkontrol ...«

8 Selskabet Giacomo har påberåbt sig artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1076/72, hvori det bestemmes, at »[afgifterne] forfalder senest ved tidspunktet for opfyldelsen af den nævnte toldformaliteter«, samt artikel 15, stk. 5, i forordning nr. 1373/70 og gjort gældende, at de pågældende afgifter skulle have været opkrævet på tidspunktet for fremlæggelsen af ansøgningen om eksportlicens. Selskabet Giacomo mener, at toldmyndighederne ved ikke at have opkrævet afgiften på dette tidspunkt ifølge de nævnte regler har fortabt deres ret til afgift.

9 De italienske skatte- og afgiftsmyndigheder har gjort gældende, at opkrævningen af told eller afgift først sker efter toldmyndighedernes godkendelse af angivelsen til ind- eller udførsel. De bestrider, at den pågældende fællesskabsbestemmelse har indført en præklusion, der skulle hindre medlemsstatens kompetente myndigheder i at kræve et afgiftsbeløb, som ved en fejltagelse ikke er blevet opkrævet ved opfyldelsen af toldformaliteterne.

10 Den italienske regering og Kommissionen, som begge har afgivet indlæg for Domstolen, har udtalt, at artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 1076/72 ikke kan fortolkes således, at en afgift, som ikke er blevet opkrævet ved opfyldelsen af toldformaliteterne, herved bortfalder og dermed ikke længere kan opkræves.

11 Domstolen kan tiltræde denne fortolkning. For det første er der ikke i bestemmelsens ordlyd støtte for, at udtrykket »senest« betegner afgiftskravets bortfald på et givet tidspunkt. Dette kunne alene antages, hvis den pågældende bestemmelse udtrykkeligt indeholdt begrebet bortfald, og bortfaldstidspunktet var klart og udtrykkeligt angivet.

12 For det andet er det åbenbart, at udtrykket »senest« ikke sigter på fordringens opkrævning, men på dens forfald, der udgør det afgørende begreb ved fortolkningen af den omtvistede bestemmelse. Tidspunktet for fastsættelsen af kravet, og følgelig dets forfaldstid, kan således også ligge før den dag, da toldformaliteterne opfyldes. Dette er i øvrigt det almindelige, som fremhævet af Kommissionen og den italienske regering.

13 Begrebet »forfalder senest« i den omtvistede bestemmelse skal herefter fortolkes således, at det ikke indebærer afgiftskravets bortfald, men sigter på den situation, da tidspunktet for afgiftskravets fastsættelse, og følgelig for dets forfaldstid, ligger før den dag, da toldformaliteterne opfyldes. Afgiftens beregning og selve opkrævningen, dvs. dens erlæggelse, kan derfor ske på et senere tidspunkt.

Sagens omkostninger

14 De udgifter, der er afholdt af den italienske regering og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (første afdeling)

vedrørende det spørgsmål, som er forelagt den af Tribunale di Genova ved kendelse af 25. maj 1981, for ret:

Udtrykket »forfalder senest« i artikel 3, stk. 2, i Kommissionens forordning (EØF) nr. 1076/72 af 25. maj 1972 om gennemførelsesbestemmelser vedrørende afgifter ved udførsel af sukker og om ændring af Kommissionens forordning (EØF) nr. 2637/70 (EFT 1972 II, s. 452) skal fortolkes således, at det ikke indebærer afgiftskravets bortfald, men sigter på den situation, da tidspunktet for afgiftskravets fastsættelse, og

følgelig for dets forfaldstid, ligger før den dag, da toldformaliteterne opfyldes. Afgiftens beregning og selve opkrævningen, dvs. dens erlæggelse, kan derfor ske på et senere tidspunkt.

Bosco O'Keeffe Koopmans

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 27. maj 1982.

Justitssekretæren
efter bemyndigelse

H. A. Rühl
Ekspeditionssekretær

G. Bosco
Formand for første afdeling

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL FREMSAT DEN 1. APRIL 1982 [1]

Høje Domstol.

I artikel 16 i forordning nr. 1009/67 om den fælles markedsordning for sukker (EFT 1967, s. 281) som ændret ved forordning nr. 607/72 (EFT 1972 I, s. 233) bestemtes det, at såfremt cif-prisen for hvidt sukker eller for råsukker — som Kommissionen fastsætter i medfør af forordning nr. 784/68 (EFT 1968 I, s. 153) — er højere end tærskelprisen, dvs. den i medfør af artikel 12 i forordning nr. 1009/67 fastsatte pris, opkræves der ved udførslen af den pågældende vare en eksportafgift svarende til prisforskellen. Det hedder videre i bestemmelsen, at hvis der er fare for, at hele Fællesskabet eller et område inden for dette ikke længere kan forsynes med sukker til priser, som ikke overstiger tærskelprisen, kan den pågældende vare belægges med en *særlig* eksportafgift, i hvilket tilfælde den førstnævnte eksportafgift bortfalder. Yderligere bestemmes det, at »medmindre Rådet ... bestemmer andet, er den eksportafgift eller den særlige afgift,

1 — Oversat fra tysk.